

Projekt

z dnia 16 stycznia 2018 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY SMOŁDZINO**

z dnia ..... 2018 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomaii na lata 2018-2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 z późn. zm.) oraz art. 7 i art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 783 z późn. zm.)

**Rada Gminy Smołdzino
uchwała, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Smołdzino na lata 2018-2020, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Program, o którym mowa w § 1 uchwały stanowi integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Smołdzino na lata 2016-2021.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Smołdzino.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega wywieszeniu na tablicy ogłoszeń oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Załącznik do Uchwały Nr .....

Rady Gminy Smółdzino

z dnia 2018 r.

Projekt

GMINY PROGRAM

PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA LATA 2018-2020

GMINA SMÓLDZINO

DZIAŁ: 851

ROZDZIAŁ: 85153

SPIS TREŚCI

I.	WSTĘP
II.	PODSTAWA PRAWNA
III.	DIAGNOZA
IV.	CELE PROGRAMU
V.	REALIZATORZY I PARTNERZY
VI.	KOORDYNATOR PROGRAMU
VII.	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA
VIII.	NADZÓR
IX.	MONITORING I EWALUACJA

I. WSTĘP

Zgodnie z art. 2 ust 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. z 2017, poz. 783 z późn. zm.) przeciwdziałanie narkomanii realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności:

- 1) działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną;
- 2) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych;
- 3) ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych;
- 4) nadzór nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- 5) zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- 6) nadzór nad uprawami roślin zawierających substancje, których używanie może prowadzić do narkomanii.

Zadania, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3, są finansowane ze środków własnych podmiotów wykonujących zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii, środków przeznaczonych na realizację programów, o których mowa w art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1938 z późn. zm.), oraz środków Narodowego Funduszu Zdrowia innych niż przeznaczone na realizację programów zdrowotnych.

Zadania, o których mowa w ust. 1 pkt 4–6, są finansowane z budżetu państwa z części pozostających w dyspozycji właściwych ministrów.

Ostatnia dekada XX wieku to sygnały spadku używania nielegalnych substancji psychoaktywnych. Wyniki badań Instytutu Psychiatrii i Neurologii (ESPAD) oraz Fundacji CBOS (Młodzież) wskazały zmniejszenie się rozpoznania używania narkotyków w latach 2003-2008. Polska polityka antynarkotykowa odnotowała istotną poprawę sytuacji epidemiologicznej i zdrowotnej w zakresie narkotyków i narkomanii, w tym poprawę stanu zdrowia i bezpieczeństwa zarówno osób używających substancje psychoaktywne w sposób problemowy, jak i osób sięgających po nie w sposób incydentalny. Te pozytywne tendencje zostały jednak skonfrontowane w ciągu ostatnich lat z nowymi wyzwaniami, spośród których najbardziej widocznym społecznie stał się problem obrotu nowymi substancjami psychoaktywnymi, powszechnie nazywanymi w Polsce "dopalaczami", a w literaturze zachodnioeuropejskiej znanych jako "legal highs", lub też "designer drugs". Terminy powyższe nie posiadają charakteru naukowego.

Zaczęto je używać w mowie potocznej oraz w mediach do nazywania różnego rodzaju substancji i produktów wykazujących rzekome lub faktyczne działanie psychoaktywne. Substancje te mogą być pochodzenia naturalnego lub syntetycznego, a ich cechą wyróżniającą jest fakt, że nie znajdują się w wykazach substancji kontrolowanych prawem międzynarodowym czy krajowym. Co oznacza, że w Polsce nie są one ujęte w załącznikach do Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z 2005 roku. Warto zwrócić uwagę, że pod jedną nazwą występuje szeroka grupa substancji o różnorodnym działaniu - od stymulującego jak np. MDPV przez podobne w działaniu do marihuany np. UR-144 po halucynogenne jak np. 251-NBOMe. Innym określeniem, z jakim możemy się spotkać przy opisie zjawiska "dopalaczy", jest termin "nowe narkotyki". W zbiorze tym znaleźć można, zależnie od autorów doniesień, zarówno substancje definiowane zgodnie z wyżej wymienioną Ustawą jako "środki zastępcze", jak i narkotyki syntetyczne typu amfetaminowego (ATS)/ amphetamine type stimulants), czy też leki antyprzebiegniowe czy antykaszlowe zawierające substancje psychoaktywne takie jak: pseudoefedryna, dekstrometorfan, benzydamina czy kodeina- będąca substancją bazową dla uzyskania raportowanego, jako bardzo niebezpieczny produkt, o nazwie „krokodyl" (zbiera on śmiertelnie niebezpieczne żniwo w Rosji i na Ukrainie, sporadycznie używany jest również na terenie Unii).

Rynek „dopalaczy" w 2014 roku

Aktywne działania przeciwko „dopalaczom", podejmuje wiele instytucji - przede wszystkim jednak jest to Służba Celna, Straż Graniczna oraz Policja. Policja zabezpiecza "dopalacze", które są objęte kontrolą prawa narkotykowego. Służba celna zatrzymuje przede wszystkim przesyłki na granicy kraju. W połowie 2013 r. w jednym z Urzędów celnych ujawniono przesyłkę 60 kg z Chin "dopalacza"

o nazwie pentedron, który został zgłoszony jako materiał do produkcji betonu. Wprowadzenie nowych mechanizmów kontroli spowodowało zmianę w działaniu dystrybutorów i sprzedawców "dopalaczy". Obecnie sklepy z dopalaczami starają się nie reklamować swojej działalności, jak to było do 2010 roku. W 2014 roku działało około 100 sklepów „z dopalaczami” w Polsce, które są kontrolowane i zamykane przez Inspekcję Sanitarną, jednakże właściciele niektórych z nich otwierają je ponownie w ramach kolejnej, zakładanej spółki. Działania Inspekcji Sanitarnej przedstawione są w tabeli 1.

Tabela 1. Działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie środków zastępczych w latach 2011-2014

Rok	Liczba kontroli	Nałożone kary w PLN	Liczba ujawnionych podmiotów wprowadzających do obrotu środki zastępcze	liczba pobranych próbek do badań laboratoryjnych	Liczba zabezpieczonych produktów
2011	335	0	11	35	1819
2012	548	495000	103	443	19997
2013	779	10669370	134	1448	28402
2014 6 mies.	333	7790100	128	728	25389

Źródło: Białas 2014, GIS

W 2014 roku Inspekcja Sanitarna nałożyła ponad 7 mln kar na właścicieli sklepów, które trudno wyegzekwować, ponieważ spółki te likwidują często swoją działalność po rozpoczęciu działań przez Inspekcję Sanitarną. Oprócz punktów stacjonarnych w Polsce działa co najmniej kilkanaście sklepów internetowych, w których można zamówić "dopalacze". Przesyłka dostarczana jest z reguły w ciągu 2-3 dni z możliwością płatności przy odbiorze. Portale mają swoje strony za granicą jak np. internetowy sklep kolekcjoner.nl.

Źródło: Publikacja sfinansowana przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii pn.: DOPALACZE - Skala zjawiska i przeciwdziałanie Piotr Jabłoński, Artur Malczewski

Zgodnie z art. 4 pkt 11 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, zwanej dalej Ustawą: Narkomania to stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich.

Środek odurzający – każda substancja pochodzenia naturalnego lub syntetycznego działająca na ośrodkowy układ nerwowy, określona w wykazie środków odurzających stanowiącym załącznik nr1 do ustawy.

Nowa substancja psychoaktywna - substancja pochodzenia naturalnego lub syntetycznego w każdym stanie fizycznym, o działaniu na ośrodkowy układ nerwowy, określona w przepisach wydanych na podstawie art. 44b ust. 2.

Środek zastępczy tzw. „dopalacze” – produkt zawierający co najmniej jedną nową substancję psychoaktywną lub inną substancję o podobnym działaniu na ośrodkowy układ nerwowy, który może być użyty zamiast środka odurzającego lub substancji psychotropowej lub w takich samych celach jak środek odurzający lub substancja psychotropowa, których wytwarzanie i wprowadzanie do obrotu nie jest regulowane na podstawie przepisów odrębnych; do środków zastępczych nie stosuje się przepisów o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

Zażywanie wyżej wymienionych substancji prowadzi do negatywnych skutków we wszystkich sferach życia: zdrowotnej, społecznej, emocjonalno-uczuciowej, duchowej, prawnej, finansowej, seksualnej. Konsekwencje zdrowotne są zróżnicowane i uzależnione od indywidualnych uwarunkowań oraz rodzaju używanej substancji. Do najczęściej występujących zaburzeń w funkcjonowaniu psychofizycznym oraz emocjonalno-uczuciowym człowieka można zaliczyć: liczne schorzenia, zaburzenia i choroby psychiczne, depresję, zaburzenia nastroju, zaburzenia pamięci, ostre i przewlekłe psychozy, uzależnienie, wycieńczenie organizmu, przedawkowanie. Ponadto narkomania niesie ze sobą poważne ryzyko dla zdrowia publicznego, szczególnie w kontekście chorób infekcyjnych takich jak: HIV, żółtaczka, choroby weneryczne, gruźlica

oraz choroby skórne. Ryzyko zgonu wśród narkomanów jest kilkakrotnie wyższe niż w porównywalnej wiekowo populacji generalnej. Do najważniejszych problemów społecznych zaliczamy: osłabienie więzi rodzinnych, ubóstwo, bezrobocie, prostytutkę, konflikty z prawem, bezdomność. Główną konsekwencją używania substancji psychoaktywnych jest uzależnienie.

Uzależnienie to kompleks zjawisk fizjologicznych, behawioralnych i poznawczych, wśród których zachowania związane z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych uzyskują wyraźną przewagę nad innymi. Należy pamiętać, że uzależnienie to proces chorobowy, który rozwija się w czasie - fazowo. Niezwykle trudno więc wyznaczyć granice pomiędzy poszczególnymi fazami, co często powoduje, że osoby używające substancji psychoaktywnych, nieświadome zaistnienia problemu, nie podejmują żadnych działań mających na celu zdrowienie.

Głównym celem Programu jest ograniczenie występowania wyżej wymienionych problemów poprzez podejmowanie kompleksowych działań mających na celu zmniejszenie popytu na nowe substancje psychoaktywne, środki zastępcze oraz zacieśnienie współpracy pomiędzy placówkami zajmującymi się leczeniem, profilaktyką, prewencją i wychwytywaniem niepokojących zjawisk (np. Poradnia Zdrowia Psychicznego w Słupsku, Policja, Sąd Rejonowy w Słupsku, placówka oświatowa, itp.).

W związku z powyższym zasadnym jest prowadzenie na szeroką skalę działań mających na celu ograniczanie używania substancji psychoaktywnych oraz związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych na terenie Gminy Smołdzino poprzez: szeroko zakrojone działania na wszystkich szczeblach profilaktyki – poprzez: poszerzanie ofert ukierunkowanych na kształtowanie w młodych mieszkańcach w/w gminy, poczucia wartości, przynależności, dających możliwość rozwoju, konstruktywnego, wartościowego spędzania czasu wolnego, wspieranie działań prorodzinnych; poszerzanie ofert pomocowych; wdrażanie programów redukcji szkód; zintensyfikowanie współpracy interdyscyplinarnej w zakresie problemów narkotykowych oraz nowych substancji psychoaktywnych; edukację dorosłych, pracę z rodziną; podnoszenie wiedzy, umiejętności, kompetencji specjalistów; zintensyfikowanie działań prewencyjnych i interwencyjnych w aspekcie produkcji i rozprzestrzeniania nielegalnych substancji oraz nowych substancji psychoaktywnych.

II. PODSTAWA PRAWNA

Uchwalenie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Smołdzino na lata 2018-2020 przez Radę Gminy Smołdzino to zadanie wynikające z art. 10 ust. 2 z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii realizowane są również w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1875);
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.);
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 446 z późn. zm.);
- rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz. 1249),

Zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii należących do sfery zadań publicznych zawartych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2013 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. z 2016 r., poz. 1817 z późn. zm.) będą realizowane w oparciu o zapisy tej ustawy.

Program powiązany jest z następującymi dokumentami:

- 1) Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Smołdzino 2016-2021;
- 2) Programem Wspierania Rodziny dla Gminy Smołdzino na lata 2015-2017;
- 3) Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 rok;
- 4) Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar przed Przemocą w Rodzinie dla Gminy Smołdzino na lata 2017-2020;

III. DIAGNOZA

Problemy wynikające z stosowania środków uzależniających stanowi jedną z ważniejszych kwestii społecznych. Zjawisko te ma istotny wpływ na poczucie bezpieczeństwa społecznego, stan zdrowia, zdolność do konkurencji na wymagającym rynku pracy a także na relacje interpersonalne w środowisku rodzinnym. Narkomania pociąga z sobą psychodegradację jednostki i rodziny, załamanie się procesów socjalizacyjnych u dzieci, ponadto wzmaga występowanie przemocy i prowadzi do współuzależnienia całej rodziny. Koszty ponoszone przez społeczeństwo w związku z używaniem środków uzależniających dotyczą zarówno sfery społecznej jak i materialnej.

Gmina Smołdzino administracyjnie podzielona jest na 16 sołectw, które skupiają następujące miejscowości: Kluki, Przybynin, Łokciowe, Smołdziński Las, Smołdzino, Żelazo, Wierzchocino, Witkowo, Siecie, Gardna Wielka, Gardna Mała i Wysoka, Stojcino, Retowo, Czysta, Bukowa, Komnino, Człuchy.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 31.09.2017 wynosiła 82 osób w tym 51 kobiet, natomiast rok wcześniej wyniosła 158 osób w tym 88 kobiet. Można stwierdzić, że zmniejsza się liczba osób bezrobotnych w stosunku do roku ubiegłego.

(źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Słupsku).

Na terenie gminy Smołdzino funkcjonuje jeden Zespół Szkolno-Przedszkolny do którego uczęszcza 251 uczniów w tym: do szkoły podstawowej 198, a 53 to gimnialści (dotychczasowe klasy gimnazjalne II i III prowadzone od 1 września 2017 r. do 31 sierpnia 2019 r.). Liczba dzieci uczęszczających do przedszkola - 67.

(Źródło: Urząd Gminy Smołdzino - stan na dzień 30.09.2017 r.)

Od 1 czerwca 2015 roku na terenie Gminy Smołdzino w m. Żelazo działa placówka wsparcia dziennego, która jest w strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Smołdzinie z siedzibą w Gardnie Wielkiej. W 2017 r. w/w placowce był realizowany program profilaktyczny "Zachowajmy trzeźwy umysł", skierowany do dzieci i młodzieży oraz rodziców. Program był odpowiedzią na realne problemy i zagrożenia występujące w naszej gminie.

Dane dane statystyczne (sprawozdanie Komendy Miejskiej Policji w Słupsku - instytucji świadczących pomoc w zakresie problemów narkotykowych).

W 2015 roku na terenie powiatu słupskiego wszczęto 51 postępowań z Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (w 2014 roku -40). W związku z tym, że są to przestępstwa prawie wyłącznie ujawniane przez policjantów, ich wykrywalność jest z reguły bliska 100%.

Największym sukcesem w walce z przedsięwzięciem narkotykiem na terenie powiatu słupskiego było między innymi zatrzymanie w dniu 09.02.2015 roku w miejscowości Gardna Mała 2 sprawców, którzy prowadzili profesjonalną uprawę krzewów, konopii innych niż włókniste.

Zabezpieczono 156 roślin oraz 1630 g netto marihuany.

Przestępczość narkotykowa dane statystyczne (sprawozdanie Komendy Policji w Słupsku)

- liczba prowadzonych postępowań w 2014 i 2015.

Posterunek Policji Smołdzino	2014	2015	2014	2015
	Postępowanie wszczęte		Postępowania stwierdzone	
	0	1	0	1

W dniach 02.10.2017 r. - 06.10.2017 r. 31 osobowa grupa młodzieży z terenu gminy Smołdzino w wieku 13-15 uczestniczyła w programie profilaktycznym "Młodość bez używek". Głównym założeniem programu było aktywne działanie na rzecz profilaktyki uzależnień. W oparciu o planowany program młodzież została uświadomiona o niebezpieczeństwach związanych z sięganiem po substancje uzależniające, poznała zjawisko narkomanii, jej przyczyn i skutków. W ramach programu odbyły się warsztaty profilaktyczno-edukacyjne w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Smołdzinie pn. "WWW - wole wiedzieć więcej", które poprowadził - Pedagog II st. do spraw uzależnień. Uwieńczeniem cyklu zajęć był udział 31 osobowej grupy w programie autorskim „NIEĆPA – NIE PIJĘ, NIE PALE, NIE ĆPAM” opracowanego przez Zarząd Główny w Warszawie Polskiego Towarzystwa Zapobiegania Narkomanii.

IV. CELE PROGRAMU

Cele strategiczne oraz cele operacyjne Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Smółdzino wynikające z Narodowego Programu Zdrowia oraz ustawy.

CEL STRATEGICZNY: Wydłużenie życia w zdrowiu, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenia nierówności społecznych w zdrowiu.

Cel główny: Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.

Cel operacyjny:

1. Zadania na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych środków psychoaktywnych.

ZADANIE

1.1 Edukacja zdrowotna: prowadzenie działań edukacyjnych, w tym kampanii społecznych, adresowanych do różnych grup docelowych, w szczególności do dzieci, młodzieży i rodziców na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, a także z pozamedycznego stosowania produktów leczniczych, których używanie może prowadzić do uzależnienia.

Proponowane działania	Adresaci	Realizatorzy	Wskaźniki
1	2	3	4
Współpraca ze smółdzińskimi parafiami i związkami wyznaniowymi w zakresie edukacyjnym	Rodziny z terenu gminy Smółdzino	Parafie i związki wyznaniowe	liczba wspólnie podjętych inicjatyw, działań
Realizacja gminnych kampanii profilaktycznych. udział w ogólnopolskich, wojewódzkich kampaniach	Mieszkańcy gminy	GOK, Urząd Gminy i inni	liczba i rodzaj kampanii, liczba i rodzaj podjętych działań
Spotkania edukacyjne z uczniami i rodzicami Zespołu Szkolno-Przedszkolnego	Uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych oraz ich rodzice	Zespół Szkolno-Przedszkolny, Urząd Gminy Smółdzino	liczba przeprowadzonych spotkań, liczba uczestników

1.2 Upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych oraz ich rodzin przez bieżącą aktualizację baz danych i ich udostępnianie.

1	2	3	4
Wyposażenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Smółdzinie i innych placówek np. kulturalnych, w których prowadzone będą działania edukacyjno-profilaktyczne w poradniki dla	Mieszkańcy Gminy	Urząd Gminy i inni	Liczba przekazanych poradników, liczba placówek wyposażonych w materiały informacyjno-edukacyjne.

rodziców oraz informatory pomocowe			
systematyczna aktualizacja informacji na stronie internetowej, tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy	Mieszkańcy Gminy	Urząd Gminy Smołdzino	liczba wejść na stronę, liczba zamieszczonych artykułów
Współpraca z lokalnymi mediami w zakresie upowszechniania wiedzy z zakresu problemów narkotyków	Mieszkańcy Gminy	Urząd Gminy Smołdzino	liczba artykułów, wywiadów w lokalnej prasie, mediach

Cel operacyjny:

2. Rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii.

ZADANIE

2.1 Prowadzenie doskonalenia kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą dotyczącego wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, NSP oraz umiejętności i podejmowania interwencji profilaktycznej

1	2	3	4
Spotkania edukacyjne, warsztaty, konsultacje, szkolenia, konferencje mające na celu poszerzenie wiedzy	pracownicy placówek oświatowych oraz pomocowych z terenu Gminy Smołdzino	Urząd Gminy Smołdzino	liczba zorganizowanych spotkań, liczba uczestników
Spotkania monitorujące realizację programów profilaktycznych na terenie gminy oraz doskonalące umiejętności kompetencje profilaktyczne realizatorów	Realizatorzy programów	GOPS, GOK, kluby sportowe i inni	liczba zorganizowanych spotkań, liczba realizatorów programów

ZADANIE

2.2 Szkolenie grup zawodowych, w szczególności takich jak: lekarze psychiatry, lekarze podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki i położne podstawowej opieki zdrowotnej, specjaliści terapii uzależnień i psycholodzy w zakresie tematyki uzależnień od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP oraz skutecznych interwencji i programów profilaktycznych i leczniczych.

1	2	3	4
Organizacja lub finansowanie szkoleń adekwatnych do zgłaszanych potrzeb	Specjaliści pracujący z uzależnionymi osobami	Urząd Gminy Smołdzino	liczba szkoleń, konferencji, liczba przeszkolonych

ZADANIE

2.3 Prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych dotyczących strategii rozwiązywania problemów wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, kierowanych w szczególności do przedstawicieli organizacji pozarządowych

1	2	3	4

Spotkania interdyscyplinarne oraz wspierające. Udział w konferencjach i szkoleniach gminnych	Przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz instytucji pomocowych	Urząd Gminy Smołdzino, i inni	liczba zorganizowanych spotkań, liczba instytucji i organizacji pozarządowych

Cel operacyjny.

3:Profilaktyka

3.1 Profilaktyka uniwersalna

ZADANIE

3.1.1 Poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności adresowanych do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, osób dorosłych, w tym programów profilaktyki, które biorą pod uwagę wspólne czynniki chroniące i czynniki ryzyka używania substancji psychoaktywnych i innych zachowań ryzykownych, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.

1	2	3	4
Działania mające na celu kształtowanie postaw, umiejętności prospołecznych: zajęcia warsztatowe z zakresu integracji, komunikacji interpersonalnej oraz umiejętności odmawiania, kształtujące system wartości, radzenia sobie ze stresem, napięciem i różnymi problemami	Uczniowie klas I-V szkoły podstawowej	szkoła podstawowa	liczba podjętych działań, liczba uczestników
Zajęcia warsztatowe mające na celu kształtowanie postaw prozdrowotnych, promowanie zdrowego stylu życia	Uczniowie klasy VI - VIII	szkoła podstawowa	liczba podjętych działań, liczba uczestników
Zajęcia warsztatowe z zakresu profilaktyki uzależnienia od narkotyków	Uczniowie klas gimnazjalnych	gimnazjum	liczba przeprowadzonych zajęć, liczba uczestników
Działalność placówki wsparcia dziennego	Dzieci i młodzież	GOPS i inni	liczba uczestników

3.1.2 Poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów o naukowych podstawach lub potwierdzonej skuteczności rozwijających kompetencje wychowawcze i profilaktyczne rodziców i osób pracujących z dziećmi i młodzieżą sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży.

1	2	3	4
Spotkania z rodzicami w szkołach mające na celu poszerzenie	Rodzice uczniów Zespołu Szkolno-Przedszkolnego	Zespół Szkolno-Przedszkolny	liczba zorganizowanych spotkań, liczba

wiedzy na temat substancji psychoaktywnych, związanych z ich użytkowaniem, problemów oraz doskonalenie umiejętności, kompetencji wychowawczych (zgodnie z potrzebami)			uczestników

3.2 Profilaktyka selektywna

ZADANIE

3.2.1 poszerzanie i udoskonalanie oferty i wspieranie realizacji programów wczesnej interwencji i profilaktyki selektywnej, w szczególności zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, adresowanych do środowisk zagrożonych, w szczególności dzieci i młodzieży ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją, wykluczeniem społecznym oraz osób używających środków odurzających

1	2	3	4
Bezpłatna pomoc edukacyjno-informacyjna, działania interwencji kryzysowej	Mieszkańcy Gminy Smołdzino	GOPS i inni	Liczba podjętych działań edukacyjnych

3.3 Profilaktyka wskazująca

ZADANIE

3.3.1 Poszerzanie i udoskonalanie oferty i wspieranie realizacji programów profilaktyki wskazujące o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności adresowanych do jednostek lub grup wysoce narażonych na czynniki ryzyka, w szczególności do osób używających środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP w sposób szkodliwy, w tym w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.

1	2	3	4
Działania motywujące do podjęcia leczenia oraz postrzymywania się od używania środków psychoaktywnych. Nieodpłatne konsultacje indywidualne	Osoby uzależnione	GOPS i inni	liczba przeprowadzonych konsultacji, liczba osób objętych wsparciem, liczba osób, które podjęły leczenie
Działania mające na celu wsparcie bliskich osób uzależnionych oraz organizację sieci wsparcia. Nieodpłatne konsultacje indywidualne oraz wsparcie psychologa.	Osoby bliskie, współuzależnione	GOPS i inni	liczba konsultacji, liczba osób

Cel operacyjny 4 Redukcja szkód, rehabilitacja i reintegracja społeczna. Zwiększenie dostępności do opieki zdrowotnej i programów podnoszących jakość życia osób używających szkodliwie i uzależnionych.

4.1 Wspieranie realizacji programów redukcji szkód zdrowotnych i społecznych wśród osób używających szkodliwie i uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, obejmujące m.in. działalność edukacyjną, wsparcie społeczne i socjalne, programy wymiany igieł i strzykawek (zapobieganie zakażeniom przenoszonym drogą krwi -HIV, HBV, HCV itd.) oraz testowanie w kierunku zakażeń krwiopochodnych (HIV, HBV i HCV).

1	2	3	4
Objęcie wsparciem socjalnym, informacyjno-edukacyjnym, psychologicznym, prawnym osób po odbytych leczeniu i ich bliskich	Osoby z problemem narkotykowym oraz ich bliscy	GOPS i inni	liczba osób
Edukacja z zakresu prawa pacjenta	Osoby uzależnione od substancji psychoaktywnych oraz ich bliscy	GOPS i inni	liczba osób
Upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych z zakresu profilaktyki zakażeń HIV, HBV, HCV)	Mieszkańcy Gminy Smołdzino	Urząd Gminy Smołdzino, GOPS i inni	liczba adresatów, liczba materiałów edykacyjno-informacyjnych

Cel operacyjny 5: Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP oraz postaw społecznych i relacji instytucjonalnych.

ZADANIE:

5.1 Realizacja badań ilościowych w populacji generalnej i wśród młodzieży szkolnej (m.in. ESPAD "Młodzież") prowadzonych co najmniej co cztery lata według metodologii EMCDDA.

1	2	3	4
Przeprowadzenie badań	KBPN, PARPA	GOPS i inni	dane przedstawione w ramach raportu z programu

5.2 Rozwój i konsolidacja monitoringów wojewódzkich i lokalnych

1	2	3	4
Raport z zakresu monitorowania problemów narkotykowych i narkomanii na terenie Gminy Smołdzino	Odpowiednie służby	UG, GOPS i inni	raport

LEGENDA:

UG - Urząd Gminy, **GOPS** - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, **KBPN** - Krajowe Biuro Przeciwdziałania Narkomanii, **PARPA** - Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W związku z powyższym zasadnym jest prowadzenie na szeroką skalę działań mających na celu ograniczanie używania substancji psychoaktywnych oraz związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych na terenie Gminy Smołdzino poprzez: szeroko zakrojone działania na wszystkich szczeblach profilaktyki – poprzez poszerzanie ofert ukierunkowanych na kształtowanie w młodych mieszkańcach poczucia wartości, przynależności, dających możliwość rozwoju, konstruktywnego, wartościowego spędzania czasu wolnego, wspieranie działań prorodzinnych; poszerzanie ofert pomocowych; wdrażanie

programów redukcji szkód; zintensyfikowanie współpracy interdyscyplinarnej w zakresie problemów narkotykowych oraz nowych substancji psychoaktywnych; edukację dorosłych, pracę z rodziną; podnoszenie wiedzy, umiejętności, kompetencji specjalistów; zintensyfikowanie działań prewencyjnych i interwencyjnych w aspekcie produkcji i rozprzestrzeniania nielegalnych substancji oraz nowych substancji psychoaktywnych.

V. REALIZATORZY I PARTNERZY

Rozwiązywaniem problemów uzależnień na terenie Gminy Smołdzino zajmuje się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych współdziałając z psychologami, psychiatrami przy współpracy z:

- a) Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Smołdzinie,
- b) Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym działającym przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Smołdzinie z siedzibą w Gardnie Wielkiej,
- c) Posterunkiem Policji w Smołdzinie z siedzibą w Gardnie Wielkiej,
- d) Sądem Rejonowym w Słupsku,
- e) Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Słupsku,
- f) Centrum Zdrowia Psychicznego w Słupsku, ul. Obrońców Wybrzeża 4,
- g) kuratorami zawodowymi i społecznymi,
- h) Polskim Towarzystwem Zapobiegania Narkomanii - I O/Słupsk,
- i) innymi.

VI. KOORDYNATOR PROGRAMU

Pełnomocnik do spraw rozwiązywania problemów alkoholowych przy Urzędzie Gminy Smołdzino przy współpracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Smołdzinie.

VII. ŹRÓDŁA FINASOWANIA

Wysokość środków planowanych na realizację Programu będzie odpowiadać kwocie zabezpieczonej na ten cel w budżecie gminy na dany rok w dziale: 851 Ochrona zdrowia, rozdział: 85153 Zwalczanie narkomanii.

VIII. NADZÓR

Nadzór nad realizacją Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Smołdzino na lata 2018-2020 sprawuje Wójt Gminy Smołdzino.

Wójt Gminy składa Radzie Gminy roczne sprawozdania z wykonania zadań w następujących terminach: do 31 marca 2019 roku, do 31 marca 2020 roku, do dnia 31 marca 2021 roku.

IX. MONITORING I EWALUACJA

Realizacja Programu będzie poddawana systematycznemu monitoringowi, jak również końcowej ewaluacji. Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ich skuteczność oraz podejmowanie bieżących działań korygujących. Zebrane informacje pozwolą na planowanie działań i rozwijanie programu w przyszłości. Procedury monitoringu zostaną ustalone przez Koordynatora Programu w porozumieniu z wykonawcami zadań, stosownie do ich specyfikacji.

Bieżący monitoring realizacji zadań prowadzony będzie przez Pełnomocnika do spraw rozwiązywania problemów alkoholowych.

Załącznik Nr 1 do Gminnego Programu Przeciwdziałania
Narkomanii na lata 2018-2020

ROZDZIAŁ II

Preliminarz wydatków na 2018r.

Na realizację programu przewidziano kwotę 4.000,00 zł. ze środków finansowych uzyskanych z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Lp	Zadania do realizacji	Planowana kwota	Dział w księgowości , rodzaj wydatku
1	Zakup materiałów profilaktycznych dotyczących uzależnień np. ulotki, plakaty, filmy w celu zaprezentowaniu ich uczniom w czasie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych oraz rodzicom, zakup biletów wstępu na program autorski NIEĆPA	3000,00 zł	4210 zakup materiałów i wyposażenia
2	Udział w szkoleniach przedstawicieli różnych grup zawodowych z uwzględnieniem zagadnień dotyczących problematyki narkomanii, opłaty za przewóz młodzieży biorących udział w imprezach integracyjno-profilaktycznych	1000,00 zł	4300 zakup usług pozostałych
	Razem	4 000,00 zł	

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783 ze zm.) przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy, obejmujących:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo - rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Wobec powyższego Wójt w celu realizacji zadań, o których mowa w w/w art. 10 ust. 1, opracowuje projekt Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, zwanego dalej „Gminnym Programem”, biorąc pod uwagę cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Gminny Program stanowi część gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Następnie podstawie art. 10 ust. 3 w/w ustawy powyższy Gminny program uchwała Rada Gminy. Uwzględniając powyższe zadania poprzez prowadzenie na szeroka skalę działań mających na celu ograniczanie używania substancji psychoaktywnych oraz związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych na terenie Gminy Smółdzino przyjęcie powyższego programu jest zasadne.

Projekt uchwały został pozytywnie zaopiniowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Smółdzinie dnia 15 stycznia 2018 roku.

Konsultacje społeczne przeprowadzono w dniach .....